

Využití umělé inteligence v evaluaci: Případová studie formativní evaluace integrace principu „Neopominout nikoho“ v UNDP

Abstrakt:

Závazek "Neopominout nikoho" („Leave no one behind“) je ústředním transformačním příslibem Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030. Jeho hlavními zásadami jsou rovnost, spravedlnost a nediskriminace. Nezávislý evaluační úřad Rozvojového programu OSN (Independent Evaluation Office; IEO UNDP) v roce 2022 provedl formativní evaluaci s cílem stanovit, do jaké míry jsou tyto zásady integrovány v klíčových oblastech programů UNDP na globální, regionální a národní úrovni, a vydat doporučení k posílení této integrace.

Aby se evaluační tým vypořádal s komplexitou tohoto úkolu, zapojil do analýzy sekundárních zdrojů software AIDA (Artificial Intelligence for Development Analytics). Tento nástroj byl vyvinut IEO UNDP specificky pro tyto účely a kombinuje algoritmy strojového učení a umělé inteligence. AIDA byl použit k prohledávání nestrukturovaných dat z více než 6000 evaluací UNDP způsobem, který kromě fulltextového vyhledávání využíval i „pochopení“ zpracovávaných textů. Tento proces byl zároveň využit k dalšímu učení AIDA a zlepšení jeho funkcí.

Cílem navrhovaného příspěvku je představit tuto zkušenost jako případovou studii využití AI v evaluační praxi a přispět k diskusi o tom, jak může evaluační komunita tento technologický pokrok integrovat a co nejlépe využít. Prezentace bude obsahovat konkrétní přínosy a limity využití AIDA a také představí, do jaké míry tento nástroj pomohl určit, které marginalizované skupiny jsou „opomenuty“ z hlediska dosahování výsledků a které v evaluačních procesech. Příspěvek dále vysvětlí, jak byly vstupy z AIDA začleněny do evaluační metodiky, a jak mohou tento nebo obdobný nástroj v budoucnu využít další hodnotitelé.

Anna Kunová, MSc.

Anna Kunová je seniorní výzkumná analytička v IEO UNDP. Koordinuje edici Reflections zaměřenou na organizační učení z evaluací, pracuje na tematických evaluacích a výzkumných syntézách a managementu dat. Před nástupem do UNDP pracovala jako konzultantka pro evaluace intervencí Evropské komise v oblasti veřejné politiky a také jako nezávislá evaluátorka v oblasti mezinárodního rozvoje. Vedla také několik etnografických výzkumů na podporu evidence-based politik sociálního začleňování v České republice. Anna získala magisterský titul v oboru antropologie a rozvoj na London School of Economics a bakalářský titul v oboru mezinárodní teritoriální studia na Univerzitě Karlově.

Kontakt: anna.kunova@undp.org, +420 732 850 190